

UNITÁRIUS ÉLET

VI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

1952 JÚNIUS HO

Levél Dr. Eliothoz, az Amerikai Unitárius Társulat elnökéhez

Kedves dr. Eliot!

Nagy megnyugvással jelenthetem, hogy a budapesti épület, melynek az Amerikai Unitárius Társulat részbeni tulajdonosa, ép úgy mint a többi más összes egyházi épületeink az államosítás alól mentesítést kaptak. Ugyanez történt különben az egész országban a többi összes felekezetek épületeivel is. A kormány az államosítás rendjén az egyházak érdekeit teljes tiszteletben tartotta. Így az Önök épületét is vallásos céljainkra a jövőben is szabadon használhatjuk, ép úgy, mint a múltban. Az egyetlen probléma, amely az Önök épületével kapcsolatosan előtűnik áll az, hogy az épület sürgős tatarozást igényel. Amint tudja, az ostrom alatt az épület bombakárt szenvedett. A magyar hatóságok segítettek elvégezni rajta annyi reparációt, hogy valamennyire használható állapotba hozzassuk. Igen sok egyházi épületet Magyarországon, maga az állam állított helyre. A szóbanforgó épület azonban további tatarozást igényel s az épület általános fenntartási költségeiről is nekünk kell gondoskodni. Mi természetesen minden tőlünk telhetőt megteszünk. Bizonyos sürgős reparációk költsége azonban úgy látszik, a mi anyagi erőnket meghaladja. Attól lehet ezért tartani, hogy dacára annak, hogy az épület szerencsére a mi egyházi céljaink szolgálatára meghagyatott, még sem tudjuk annak kellő hasznát venni egyszerűen azért, mert nem leszünk képesek használatos állapotban tartani.

Amint már nem egyszer jelentettem, nekünk az ország alkotmánya nemcsak, hogy teljes vallásszabadságot biztosít, hanem az állam egyházi munkáinkat hathatósan támogatja is. Az állam és az egyház között 1948-ban kötött egyezmény értelmében az állam az egyháznak igen tekintélyes pénzbeli támogatást nyújt. Nyersen számítva a Magyarországi Unitárius Egyház összes költségeinek több mint 50%-át az állam fedezi.

Ugyanez az eset a többifelekezeteknél is a római katolikusokat is beleértve. A lelkipásztorok és a plébánosok akármelyik felekezethez tartoznak is, ugyanazokat az állami kedvezményeket élvezik, mint az ország más dolgozói. Ezzel szemben az állam nem kíván egyebet, mint hűséget az állam alkotmányához s aztán a mi különben is az egyházak fő feladata kell, hogy legyen, a nép jólétének és a béke ügyének szolgálatát.

Bizonyára érdekelni fogja Önt, hogy az amerikai unitárius lelkészek túlnyomó többségű megnyilatkozása a kötelező katonai szolgálat bevezetése ellen Magyarországon nagy érdeklődést és megnyugvást keltett. Teljes egyetértésben azokkal, akik a kötelező katonai szolgálat bevezetése ellen szavaztak, itt is az az általános nézet, hogy — amint odaát sokan, oly helyesen mondták, — a fegyverkezés: „Inkább előidézheti mint sem elháríthatja a háború veszélyét”. A háború semmi esetre sem alkalmas eszköz a nemzetközi problémák megoldásához. Ezek a problémák, — amint azt az amerikai lelkészek közül sokan oly helyesen állapították meg, — nem hadseregek, hanem kölcsönös megértés útján oldhatók meg.

Sok emberre gyakoroltak mély hatást nálunk az ilyen megjegyzések: „A háború erkölcstelen dolog. Végeredményében a szabadságot és az egyéni függetlenséget is megöli”.

Úgy látszik, hogy azok közül a kevesek közül, akik a kötelező katonai szolgálat bevezetése mellett nyilatkoztak, egyesek súlyos katonai „agresszió”-tól félnek.

Ha azonban ezek itt, most nálunk szétnézhetnének, félőnk azonnal eloszlana, mert ebben az országban a háborúra való készülődésnek semmi jelét nem tudnák fölfedezni. Ezzel szemben láthatnának békeszerető embereket, akik keményen dolgoznak az ország újraépítésén, mely a második világháború alatt oly sokat szenvedett. Egy ország, melynek mind a két keze el van foglalva az életnívó emeléséért való munkában, nem készülődhetik háborúra, már csak azért sem, mert nincs egy harmadik keze.

Igy aztán elképzelheti, hogy a mi békeszerető népiünk számára milyen nagy öröm és megnyugvás volt hallani, arról a petícióról, mely a koreai béke érdekében legújában Truman elnökhöz ment s különösen örvendünk annak a ténynek, hogy a petíció egyik kezdeményezője egyik kiváló amerikai unitárius lelkész volt, nekünk régi barátunk: Rev. John Lathrop, a szegedi egyetem tiszteletbeli doktora. S olyan jó tudni azt is, hogy olyan kiváló vezető unitárius ember, mint Emily Green Balch az 1946. évi Béke Nobel-díj nyertese egyike annak a 417 kiváló embernek, akik a petíciót aláírták. Büszkék vagyunk arra, hogy amerikai unitárius testvéreink első helyet foglalnak el azok között, akik az emberiség békéjéért fáradoznak. Igen mélyen érintett mindnyájunkat többek között a petíciónak ez a kitétele: „Teljes tudatában vagyunk a szóbanforgó kérdés komplikált voltának és mégis hisszük, hogy ha saját gyermekeink és más érdekelt nemzetek fiainak az életét tartjuk mindenekfölött állónak, meg lehet találni a módját annak, hogy a halál aratásának azonnal véget vessünk”.

Jó minékünk tudni, hogy jöllehet egymástól távol élünk ezen a földtekén, mi mégis nemcsak a hitben vagyunk eggyek, hanem abban is, amire ma az emberiségnek a legnagyobb szüksége van, a békére való elszánt küzdelemben az Úr Jézus szellemében akt mondá:

„Boldogok a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak mondatnak”.

Dr. Csiki Gábor

Dávid Ferenc Wittenbergben

Már Jakab Eleknek feltűnt, hogy Dávid Ferenc kétszer van matrikulálva a wittenbergi egyetemen: 1545 októberben és 1548 januárban. Altlában egyszer anyakönyvezték akkoriban a diákokat. Jakab kereste az okot, de megfejteni nem tudta. Azóta kiderült, hogy Dávid Ferenc 1546 novemberben az oderai Frankfurt egyetemére iratkozott be s egy évet ott töltött, úgy jött vissza 1548 januárban Wittenbergbe. Ennyit már tudtunk, de azt még mindig nem tudtuk, miért ment el Wittenbergből, a híresebb egyetemről az addig kevésbé ismert Odera-Frankfurtira s ha mégis elment, miért jött azután egy év múlva vissza.

A problémára a választ megadja egy 1926-ban megjelent munka, amelyet kutatásaim közben nemrég fedeztem fel a budapesti egyetemi könyvtárban. Ez a könyv a wittenbergi egyetem okiratainak gyűjteménye a XVI. századból. (A munka címe: W. Friedensburg: Urkundenbuch der Universität Wittenberg (1502—1611) Magdeburg 1926.)

Mint tudjuk, Wittenberg Szászországban fekszik s az egyetem patrónusa János Frigyes szász választófejedelem volt. János Frigyes, mint a német protestánsok feje a katolikus V. Károly császárral szemben az 1546-ban kötött ún. schmalkaldi háborúban Wittenberget mint várat védeni őshajtotta. Ezért a várost védelmi állapotba helyezte s a felesleges lakosságot eltávolította, így az egyetemi hallgatókat is. 1548

október 25-én az egyetemet bezáratta. Ezért kellett Dávid Ferencnek is máshova mennie.

A választófejedelem a következő 1547. év áprilisában Mühlbergnél az Elbánál döntő vereséget szenvedett a fogságba esett. A győztes V. Károly császár Wittenberget is elfoglalta május 19-én. Azután az ország nagyobb részét s benne Wittenberget szövetségének, Szász Mórinnak adta. János Frigyes szerette volna az egyetemet a neki maradt országrészbe átvinni. De az egyetemi tanárok megegyeztek új urukkal, Szász Mórinnal, hogy az egyetem alapítványait továbbra is meghagyják a wittenbergi egyetem birtokában. Így biztosítva lévén az egyetem fennmaradásáról, azt 1547 október végén — pontosan egy évi szünet után, — újra megnyitották. A diákok lassan szállingóztak vissza, ahogyan hírt vettek az egyetem újbóli megnyitásáról, így Dávid Ferenc is csak 1548 januárban.

Az említett műből értesülünk arról is, hogy az 1547—48-i tanévben mely tanárok működtek az egyetemen s mit adtak elő. Így abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy Dávid Ferenc tanulmányairól megtudunk — legalább egy évről — valamit, mert eddig semmit sem tudtunk.

Az egyetem díszjele Melancthon volt, az ő személye vonzotta a diákokat egész Európából a wittenbergi egyetemre. Ő az új szövetség különböző könyveit magyarázta, ez évben Pál apostolnak a Kolossebeliekhez írott leveléből hirdetett előadást. Az ő szövetségi professzora Bugenhagen (másképpen Pomeranus) János volt, aki ez évben Jónás prófétáról hirdetett előadást. Pomeranus is Luther is Melancthon munkatársa volt 1521-től, segítette őket munkájukban, a bibliafordításban, egyházi rendtartásuk kidolgozásában. Conciger Gáspár, az egyetem rektora egyháztörténeti előadást, továbbá héber nyelvet hirdetett s ezzel kapcsolatban zsoltafordításokat. Nagytudású ember volt s a fáma azt beszélt róla, hogy Krisztókálvinista. Ezt úgy kell érteni, hogy az úrvacsora tanban eltért Luther felfogásától. Ezek voltak a teológiai professzorok. A humanista képzést azután a többi tanárok nyújtották: Marcellus János Cicerónak „A kötelességekről” szóló művét és Vergiliust magyarázta. Winsbein Vitus egy görög klasszikust, Sophokles Philokletes-ét magyarázta. Theodericus Sebestyén pedig lélektani előadást hirdetett.

Mint látjuk, Dávid Ferencnek alkalma volt a latin, a görög és héber nyelvben és irodalomban képeznie magát a tulajdonképeni teológiai tárgyakon kívül.

Ezen a tanéven kívül még három évet töltött ezután Dávid Ferenc a wittenbergi egyetemen s csak 1551-ben tért vissza hazájába, ahol a besztecei iskola rektora lett. Összesen hat évet töltött a külföldi egyetemeken, ebből ötöt Wittenbergben. Ismeretekkel megrakodva tért haza, gazdag tapasztalatokat és barátokat is szerzett ott. Már Borbély István közölte 1931-ben, hogy Maczinski és Pauli Gergely lengyelek, továbbá Socinus Laelius is hallgatói voltak a wittenbergi egyetemnek 1550-ben, tehát Dávid Ferenc ott megismerkedett velük. Természetesen azt senki se tudja megmondani, hogy eszméikben volt-e már akkor is közösség, mint később. Mindenesetre azonban velük s bizonyára másokkal is ismeretséget kötött, aminek később hasznát vette, mint a Pauliának, akivel levelezésben állott a hatvanas években, amikor az unitárius egyházat szervezte Erdélyben, az pedig Lengyelországban.

Botár Imre

IMA

Jöjj Atyám hozzám
Hívlak, várlak.
Adj erőt az égi szárnynak.
Ha visszanezlek az élet bús kődén,
Te hajoltál mindig én-főlem.
Te tudod, hogy szerettelek.
Gyermeki szívvel mindig kerestelek.
És most, hogy végre Rád találtam,
Itt benn a szív mélyén
Könnyes boldogság van.
Künn zúghat a vihar, a tenger ár,
Az én hajóm a biztos révben áll.

Torday Tiborné

Unitárius dicsőség

Dávid Ferenc korában két nagy költője volt a magyar nemzetnek. Az egyik a Felvidék szülötte, hol dicsőretek, hol kártékony szerepet játszó főúri család sarjadéka: Balassa Bálint. A másik az unitárius Bogáti Fazekas Miklós, Dávid Ferenc legbensőbb munkatársa, értékes versek szerzője és remek zsoltafordítások mestere.

Erdékes, hogy az unitárius szellemi élet már kialakulása első évtizedeiben kapcsolatba került Balassa Bálint költészetével is. A katolikus főúr három szép versét ugyanis 1600-ban az unitáriusok énekeskönyvükbe sorozták.

Ennek a körülménynek irodalomtörténeti jelentősége van. Idézem Eckhardt Sándornak, a kiváló irodalomtudósnak erre vonatkozó megjegyzéseit. Azt írja Balassa Bálint verseihez írt történeti fejtegetésében: „Hogy a kolozsvári unitárius szellemű énekeskönyvekbe hogyan került el Balassa Bálint három istenes éneke, azt talán Balassa Bálint erdélyi baráti kapcsolataival magyarázhatjuk. Bizonyára már életében kiadózgatott énekeit oda, elsősorban az egyik Bánffy-nak, ki bizalmas barátja volt és innen van a kolozsvári énekeskönyvek dicsősége, hogy elsőnek hozhattak nyomtatásban Balassa énekeit... már az 1600-as évek elején”.

Vegyünk szíves tudomásul, hogy a tudós dicsőséget juttat az unitárius szellemiségnek azért, hogy Balassa Bálint költői hírnevét minden más tényezőt megelőzve, a nyomtatott betű hatalmával kívánta szolgálni.

Elfogadjuk a tudósnak azt a feltevését, hogy Balassa Bálint már életében kiadózgatott énekeit erdélyi barátainak, de milyen úton kerülhettek azok az unitárius énekeskönyvbe? Ki volt, aki a versek szépségét fölismerte, mi tette lehetővé, hogy az énekeskönyv szerkesztője a katolikus főúr és az unitárius hívek közt az éneklésben megnyilatkozó, legbensőbb lelki összeforrásra módot adjon?

Az első kérdésre nem nehéz megfelelnünk. Az énekeskönyv anyagának nagy részét Bogáti Fazekas Miklós unitárius költő gyűjtötte össze, életrajzából legalább bátran következtethetünk efféle munkásságra. Ő pedig tudta méltányolni Balassa verseinek szépségét! A katolikus főúr iránt pedig az unitárius hívekben a politika teremtette meg a lelki vonzalmat. Botár Imre jeles történetírónk, alaposan ismeri ezt a korszakot. Ő hivatott arra, hogy a részletekkel megismertessen. Én csak az események fővonalára mutatok rá.

János Zsigmond halála után ketten versenyeztek Erdély trónjáért: az unitárius Békés Gáspár és a katolikus Báthory István. Békés Gáspárt Miksa német császár támogatta: a Felvidék magyarságából jelentős katonai segítséget adott neki. Egyik csapatnak a parancsnoka Balassa Bálint volt. Ez a csapat csatát veszített, mielőtt Békés Gáspárhoz csatlakozhatott volna, Balassa Bálint sebesülten Báthory fogságába esett s két évig, a győztes Báthory bocsánatát elnyerve, Erdélyben tartózkodott. Elképzelhető, hogy az unitárius hívek nagy megbecsüléssel, meleg érzéssel néztek rá, mint aki az ők hősei közt ontotta vérért. Tiszteletük, jó emlékezésük kifejezése volt, hogy később három szép versét első énekeskönyvünkbe iktatták.

Sokáig megtartották és énekeltek a Balassa verseket s elég kár, hogy a meg gondolatlan újítások végül megfosztották énekeskönyvünket attól az érdekességtől, amelyet az irodalomtudós Balassa Bálintról szóló művében unitárius dicsőségnek nevez.

Rövid emlékezésünk befejezésére idézzük a három ének egyikének első versszakát. A verset Balassa Bálint házassága küszöbén írta:

Bocsásd meg Uristen
Ifjúságomnak vétékét,
Sok hitetlenségét,
Undok fertelmességét.
Töröld el rúttságát,
Minden álnokságát,
Könnyebbítsd lelkem terhét.

Gyallay Domokos

Alig oltjuk el a kegyelet lángjait egy-egy új sírhantunk felett, lelkünkben ismét gyászt kell öltönnünk. Egyházunk rendjét utóbbi időben sűrűn látogatja a halál.

Dr. Gelei József, a szegedi egyetem orvostudományi karának nagynevű professzora, egyetemes egyházunknak volt főgondnoka nincs többé. Nehéz elképzelni, hogy az élete utolsó pillanatáig fáradhatatlanul kutató tudós, a szüntelenül cselekvő, alkotó szellemű ember, aki mint az élettani tudomány kiváló művelője, nemes hivatásának, megfelelően, maga volt a pozitív életigenlés, földi alkataiban immár az örök passivum, az örök mozdulatlanság honába költözött. 1885-ben született a háromszéki megyei Árkos községben, Székely földműves szülei egyszerű hajlékából, — amint azt dr. Csiki Gábor esperes, püspöki helynök megindítóan szép búcsúztató beszédében találóan állapította meg, — tarisznyájában a szorgalom és becsület erényeit vitte magával útravalóul. Mind magasabban ívelő tudományos pályafutása során teljes igyekezete arra irányult, hogy mindazok, akik nevelő munkájának ható körébe jutottak, e két eszmény követését állítsák életük középpontjába. Tudományos munkásságát a szövettan világhírű tudósa: dr. Apáthy István kolozsvári egyetemi tanár munkatársaként kezdte meg, akinek legkiválóbb tanítványa, később a szegedi tudomány egyetem katedráján közvetlen utóda lett. Önálló kutatásainak eredményeire korán felfigyelt a tudományos világ, s egészen fiatal korában nyertese lett a Magyar Tudományos Akadémia Vitéz és Marcibányi-féle jutalmainak. Nemzetközi viszonylatban is elismert tudományos munkásságát a Magyar Tudományos Akadémia előbb levelezőtagsággal, később rendes taggá választással honorálta. Kezdeményezésére illesztették be az utóbbi években újjászervezett orvosképzésünk rendjébe az általános élettannak önálló tárgyként való oktatását is. Egyetemes egyházunkban — sajnos, rövid ideig — viselt főgondnoki tisztét a tudomány területén kifejtett alkotó tevékenységéhez hasonlóan, nagy lendülettel, mindig újabb és újabb feladatok kitűzésével és megoldásával töltötte be. Mint maga is a dolgozó nép gyermeke, kezdeményezője és megvalósítója volt többek között annak a mozgalomnak, amely egyháztársadalmunk megújulását a népből sarjadó fiatal tehetségek fokozott támogatásával igyekezett lehetővé tenni. A keresztülvitel gyakorlati szerveiként életrehívott ú. n. Berdebizottságok, — a legkisebb székely faluig lemenőleg, — az ő kezdeményezésére alakultak meg. Különböző egyházi összejöveteleken mondott — az ősi magyar nyelv izes szépségeit felidéző, egyéni hangú — beszédei örökre feledhetetlenek maradnak mindazok előtt, akik hallották s mint ilyenek egyházi irodalmunk feljegyzésére is méltán számot tarthatnak.

A halál — amellyel pályafutása alatt annyiszor szegezte szembe az élet, a tudomány fegyverét — forrón szeretett munkamezejéről, közvetlenül tanítványai köréből ragadta el Gelei Józsefet. Özvegye, négy gyermeke, 10 unokája, a tudományos világ képviselői, tanítványai és egyháza gyászoló lélekkel állották körül koporsóját a farkasréti temetőben. A Tudományos Akadémia nevében dr. Ábrahám Ambrus, egyetemi tanár, a szegedi egyetem nevében: dr. Korpásy Béla orvostudományi dékán, a régi munkatársai nevében: R. Stiller Jolán, a régi asszisztencia nevében dr. Kolozsváry Gábor egyetemi tanár, jelenlegi munkatársai nevében dr. Gellért József egyetemi adjunktus és a tanítványok nevében Fazekas József megilletődött hangon vettek búcsút a kiváló tudóstól és igaz embertől.

Népének boldogulásáért áldozott, munkás szép életének emléke örökké élni fog.

Unitárius közösségünket súlyos veszteség érte. — Meghalt Barabás István, budapesti egyházközségünk évtizedeken át volt nagyérdemű lelkipásztora. — 1876 október 17-én született a háromszéki megyei Kálnok községben. Középiskoláit Sepsiszentgyörgyön, Székelykeresztúron és Kolozsvárott végezte. Teológiai tanulmányainak befejezése után, 1905 július 7-én a tordátfalvi unitárius eklézsia papi tisztségébe iktatták be. Majd 1905. évben hódmezővásárhelyi egyházközségünk lelkészévé neveztetett ki, ahol 1928. évi szeptember 9-ig működött, amikor is budapesti egyházközségünk lelkipásztora lett.

Érdemekben gazdag lelkipásztori munkájából, — két évvel ezelőtt, — közel félszázados szolgálat után vonult nyugalomba. A nevezetes évfordulóról hálás egyházközsége rendkívül bensőséges hangulatú ünnepség keretében emlékezett meg. Építő munkásságának maradandó emlékét jelzik hódmezővásárhelyi és dunapataji egyházközségünk templomai, amelyeknek minden köve hitünk igazságain és forrón szeretett szülőföldjének nemes hagyományainól áthatatlan szomjúsággal csüngő lelkének egy-egy élő darabja volt. Meggyőződéséhez hajthatatlan keménységgel ragaszkodó, s igazságának érvényesítéséért, a harcok kiállás kockázata elől soha ki nem térő egyénisége a templomi szószék magaslatában, valami egészen sajátos — s erős valóságérzékkel megáldott természetével ellentétesen látszó, — lírai tartalommal gazdagodott. Szószéki beszédeivel példát mutatott arra, hogyan lehet minden retorikai sallang nélkül, egyszerű szóval a lelkek mélyére hatolni. Sohasem mondanivalójának dinamikájával, de a lelke mélyéből kiáradó evangéliumi igazság parancsának sugalló erejével igyekezett mindig hallgatóinak szívéhez férközni. Kezdeményezésére kapcsolódott be egyházunk szószéki szolgálata annak idején a rádió közvetítések sorozatába, amelynek keretében az első rádiós szolgálatot 1927 március 17-én ő látta el. 35 rádiószolgálatának visszhangját különböző felekezetű és nemzetiségű hallgatóinak hozzá intézett meglehetősen leveles őrzik. — Temetése, kívánságához képest a farkasréti temetőben a hozzátartozók legszűkebb körének részvételével folyt le. Koporsója fölött Ferencz József mondott rövid imát.

Egykori felelős szerkesztőjének a tavasz virágaival telehintett sírhantja fölött lapunk is megindult lélekkel hajtja meg az őszinte kegyelet lobogóját s a vigaszt nyújtó Atyától kér áldást emlékére.

Erdélyi posta

Dr. Gyergyai Árpád

orvosprofesszor 70 éves korában f. év április 1-én elhalt Kolozsváron. Régi unitárius családból származott. Apja is kitűnő orvos volt. Ifjúságától kezdve, öröklött szellemi kiválóságai mellett nagyszerű gyakorlati készsége és hangyaszorgalma segítette társai között az első helyre. Külföldi tanulmányútjain szerzett ismeretei és alapos önképzése révén Erdély legjobb orr-, gége-, fül szakorvosává lett. Tudományos téren maradandót alkotott. A sors sok csalódást és veszteséget hozott a külföldön is megbecsült és köztisztelt emberre, aki egyházáért is (átmenetileg mint felügyelő iskolai gondnok) eredményesen tevékenykedett. Özvegyén, 3 leányán és 2 fián kívül, széles rokonsága, számos barátja gyászolja.

Halála alkalmából budapesti rokonai és baráti köre a Koháry-utcai templomban gyászistentisztelettel áldozott emlékének. Áldás hamvaira.

Rádiós istentiszteletet közvetít a Magyar Rádió június 22-én és augusztus 24-én d. e. 9.30—10.15-ig a Koháry-utcai templomból. Július 13-án és augusztus 10-én rádiós félóra közvetítésére kerül sor a Studióból.

Szász János polgári lelkész debreceni lelkészé, Szolga Ferenc debreceni h. lelkész a Dunántúli szór-ványegyházközség lelkészévé nevezte ki dr. Csiki Gábor esperes, püspöki helynök. A Dunántúli szór-ványegyházközség címe: Budapest, VIII., Vas-u. 7. — Isten áldása kísérje kinevezett afiainkat új állomáshe-lyükön.

Esperesi Vizsgálószékét tartott dr. Csiki Gábor esperes, püspöki helynök és Pethő István egyházköri főjegyző Debrecenben, Füzesgyarmaton és Hódmezővá-sárhelyen, ahol ezidén is megtartották az immár ha-gyományossá vált ú. n. unitárius búcsút a vidéki szór-ványhoz tartozó afiai népes részvételével. Június 8-án Pestszentlőrincen volt Vizsgálószék, közgyűlés és gyű-lekezeti összejövetel, amelyen a hívek szintén szép számmal jelentek meg.

Anyák napjáról méltó módon emlékezett meg bu-dapesti, pestszentlőrinci és duna—tiszaközi szór-ványegyházközségünk. Az ünnepélyt mindenütt áhitat ve-zette be, majd a gyermekek szavaltak. Műsor után a gyermekeket megvendégelték.

Budapesti egyházközségünk júniusi összejövetelén Szolga Ferenc lelkész afia evangélizált. R. Filep Imre hódmezővásárhelyi lelkész tartott előadást. Bartók Já-nos Bartók Béla szerzeményeket zongorázott. Pest-szentlőrincen Bencze Márton, a Hőgyes Endre-utcai gyülekezeti összejövetelen Pethő István végezte az evangélizációs szolgálatot. A gyülekezeti összejövetelt mindenütt szeretetvendégség követte.

Füzesgyarmati egyházközségünk fennállásának félévszázados jubileuma. Július 27-én lesz 50 éve an-nak, hogy füzesgyarmati atyáinkiai egyházközségüket megalapították. Bajor János az egyházközség jelenlegi lelkésze, — aki az egyházközség történetét összeállí-totta, — a „Szeghalom Vidéki Hírlap“ egykorú cikke nyomán az alábbiakban számol be az egyházközség megalakulásának nevezetes eseményéről:

„Július 27-én már a kora reggeli órákban Ho-moki J. Lajos gazda udvarán (a történelmi nevezetes-ségű eperfa alatt — Szerk.) jött össze a tisztes soka-ság. Az egyházközség megalakítása istentisztelettel kezdődött. Zoltán Ferenc mezőberényi unitárius kán-tor vezetésével fél 10 órakor Isten szabad ege alatt felhangzott a gyönyörű Zsoltár: „A Sionnak hegyén Úristen“. Az éneklő közönség buzgó éneklése tisztele-tet parancsolt. Éneklés után Ádamosi Gábor hódmező-vásárhelyi unitárius lelkész mondotta el rövid, de buzgó imáját. Ima után Józán Miklós budapesti lel-kész prédikációja következett. A tartalmas és ügyesen kidolgozott beszéd lebilincselte a hallgatóságot. Isten-tisztelet után Gyáni András korelnök elnöklése alatt alakult meg az egyházközség, amely 125 családot számlált“.

„Az Isten megtalálásának vágya, — írja a továb-biakban a krónikairó — olyan áldozatokra serkentette azt a maroknyi embert, amelyhez fogható kevés van az unitárius történelemben. A 125 család gyönyörű templomot, iskolát, paplakot, tornyot, harangot szer-zett, épített és vett. Mint az első keresztények, olyan áldozatos szívvel igyekeztek építeni mindjobban és jobban megszeretett vallásos közösségüket“.

Ez a lélek él és hat változatlan mélységgel és ál-dozatkészséggel most is az ünneplő gyülekezet minden egyes tagjában, akiknek további munkásságára, — élükön buzgó és tevékeny lelkipásztorunkkal: Bajor Já-nos afiával, — a mi egy igaz Istenünk bőséges áldá-sát kérjük.

Dr. Csiki Gábor püspöki helynök leányát, Boros Ervinnét fiúgyermekkel áldotta meg az Úr. Szívvel gratulálunk.

Te király voltál, életem királya.
En egy kis siró rabszolga leánya.
Míg te itad a mámorok színes borát,
Árván tapostam én az út porát.
Míg mások engem miattad kikacagtak,
En csak hinni tudtam a Te szavadnak.
Azán egy szomorú bús napon,
Mikor azt hittem, hogy nem lesz holnapom,
Egy másik király jött énfelem.
Kinyújtotta a kezét,
Rám nézett a szelid szép szemével.
Az' mondta: Testvérem, rám emlékszel?
Kétezer év telt el már azóta,
Mióta Pilátus kezét megmosta.
A történet könyvébe csak annyi íródott,
Meghalt a kereszten egy ácslegény
Ki Istennel vívódott s az elesettekért
A hatalmasokkal civódott.

Mondják az okosok,
Egy rögeszmém van nekem:
Mert ezt a türelmes, szelid Jézust,
Szívemből szeretem.
Szeretem akkor is, hogyha gúny jár érte.
Hiszen ez a csúfság előbb Őtet érte.
El tudta viselni, oh hatalmas Isten,
Benned bizó, bátor, csodálatos szívvel.
Akkor én, kis porszem az Ő országában,
Boldogan borulok lábad zsámolyára.
Zengő dicsérrel magasztallak Téged.
Szeretlek Krisztusom amíg én csak élek.

Könyörgök emberek! Ti is szeressétek!

Torday Tiborné

A Budapest IX., Hőgyes Endre-u. 3. sz. alatti gyű-lekezeti termünkben minden hétfőn, délután 6 órakor bibliaórát tartunk. Férfiakat és nőket szeretettel várjuk.

Az „Unitárius Élet“ apróhirdetése:

Márkás zongorák, pianínók feltűnő olcsón, hi-telre is. Rákóczi-út ötven, zongorateremben.

Állást vállalog Budapesben, mint statisztikus vagy anyagkönyvelő. Baditz, Miskolc, főposta (postán marad).

Villanyborotvát, pengés borotvakészüléket, penge-fenőt, minőségi borotvapengét és Autósyphont ve-szünk. Javítunk és cserélünk. Liskay, Budapest, So-mogyi Béla-út (Károly-körút) 16.

Csillárt Vogel csillárüzemtől vegyen. Részletre is. Horváth Mihály-tér 1. (Baross-utca sarok.)

Romház tégláit eladom. Baditz, Miskolc, Főposta. Postán marad.

UNITÁRIUS ÉLET

Laptulajdonos a Magyarországi Unitárius Egyházkör.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Csiki Gábor.

Évi előfizetési díja: 6 forint.

Budapest, IX., Hőgyes Endre-utca 3.

Táv. : 183—186.

Nyomta: Uttörő-nyomda, Budapest, F. v.: Becker Géza.

Józán György
Budapest
XII Némethölgyi u. 95.